

UTFASNING AV KVICKSILVERBASERADE LJUSKÄLLOR

Victoria Edenhofer

Regionen om lysrörsförbudet: "Vi har runt 16 000 armaturer som kan beröras" Foto: Fredrik Lundmark/SVT

Visa alla (2)

Region Jämtland Härjedalens fastighetschef om lysrörsförbudet: "Vi har runt 16 000 armaturer som kan beröras"

UPPDATERAD 14 FEBRUARI 2023 PUBLICERAD 14 FEBRUARI 2023

Larmet från belysningsbranschen: "För vissa kan det bli mörkt"

Bild: Ole Berg-Rusten/TT

EU har beslutat att lysrör som innehåller kvicksilver ska bort från den europeiska marknaden. Något som kan ställa till det för fastighetsägare, menar Mikael Castanius som är vd på Belysningsbranschen.

Hör om vad förbudet mot lysrör med kvicksilver kommer att innebära.
Foto: Fredrik Lundmark/SVT

Visa alla (2)

Enorm energibesparing när lysrör med kvicksilver förbjuds – men utmaning att byta alla

UPPDATERAD 22 FEBRUARI 2023 PUBLICERAD 14 FEBRUARI 2023

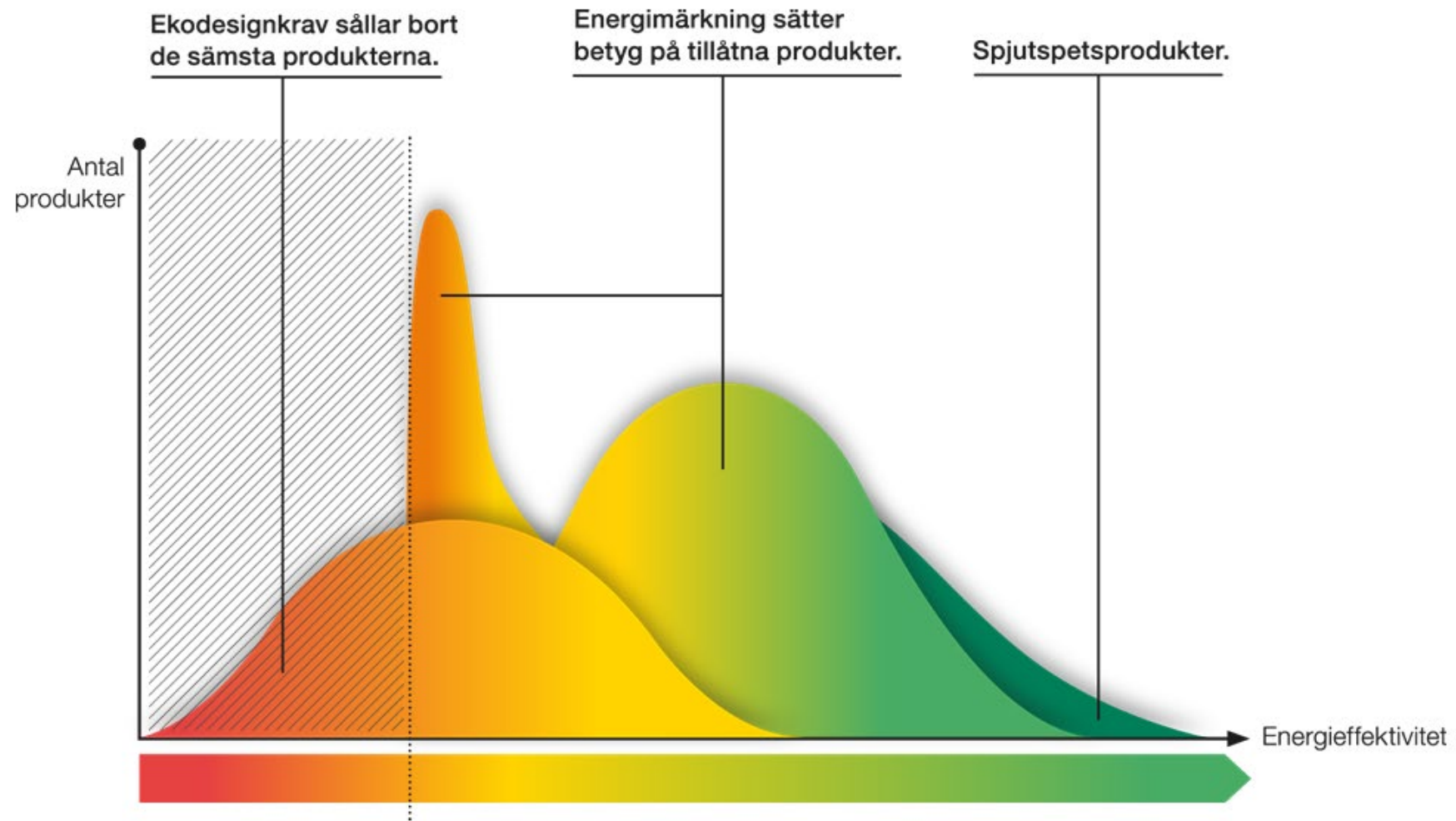

VARFÖR SKER UTFASNINGEN?

- Kvicksilver är ett av de farligaste miljögifterna
- Undantag för kvicksilver i ljuskällor slopat i RoHS*-direktivet

* Restriction of the use of certain Hazardous Substances in electrical and electronic equipment

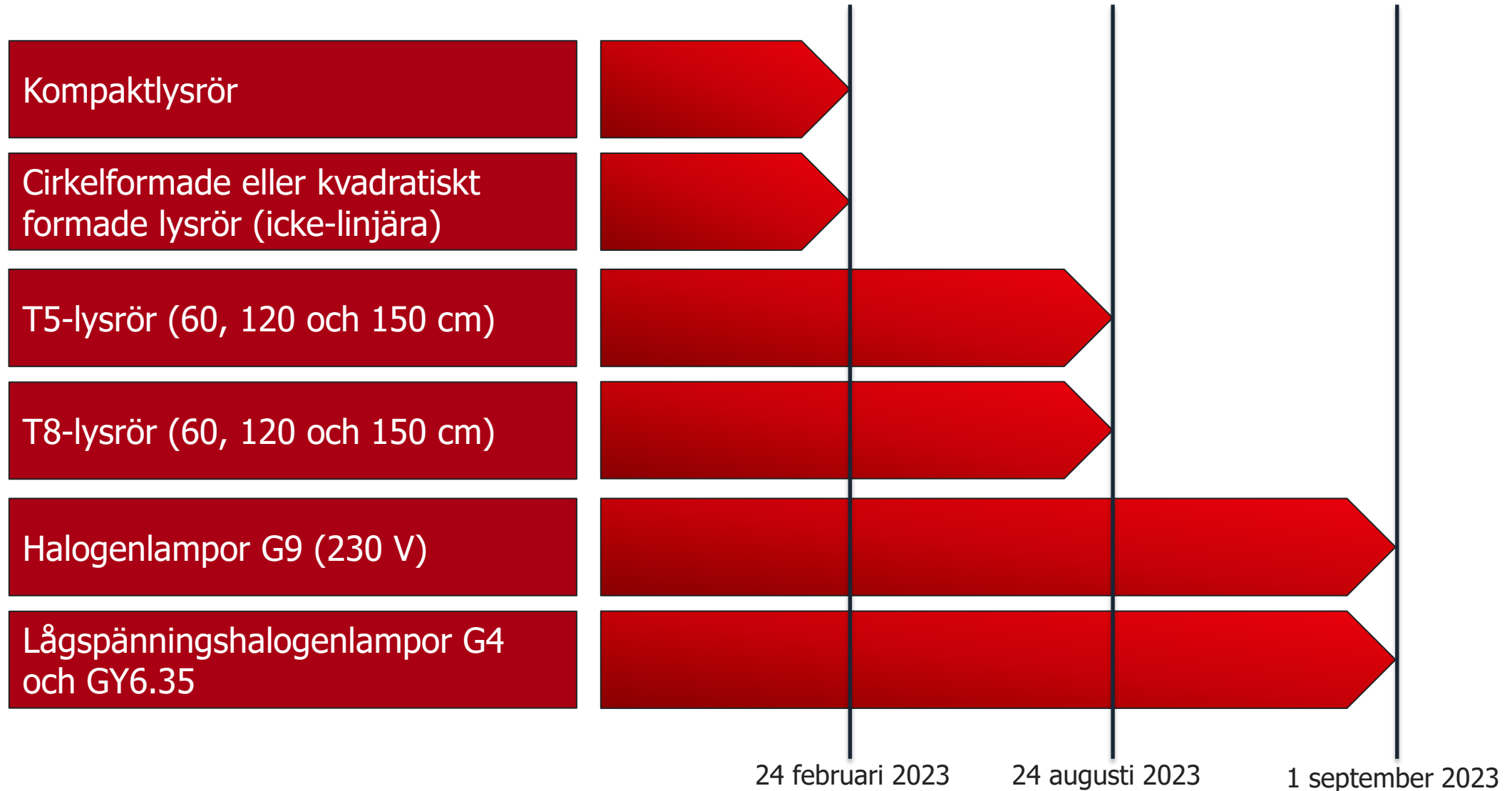

Källa: Energimyndigheten.se

IMPORT OCH TILLVERKNING HAR FÖRBJUDITS

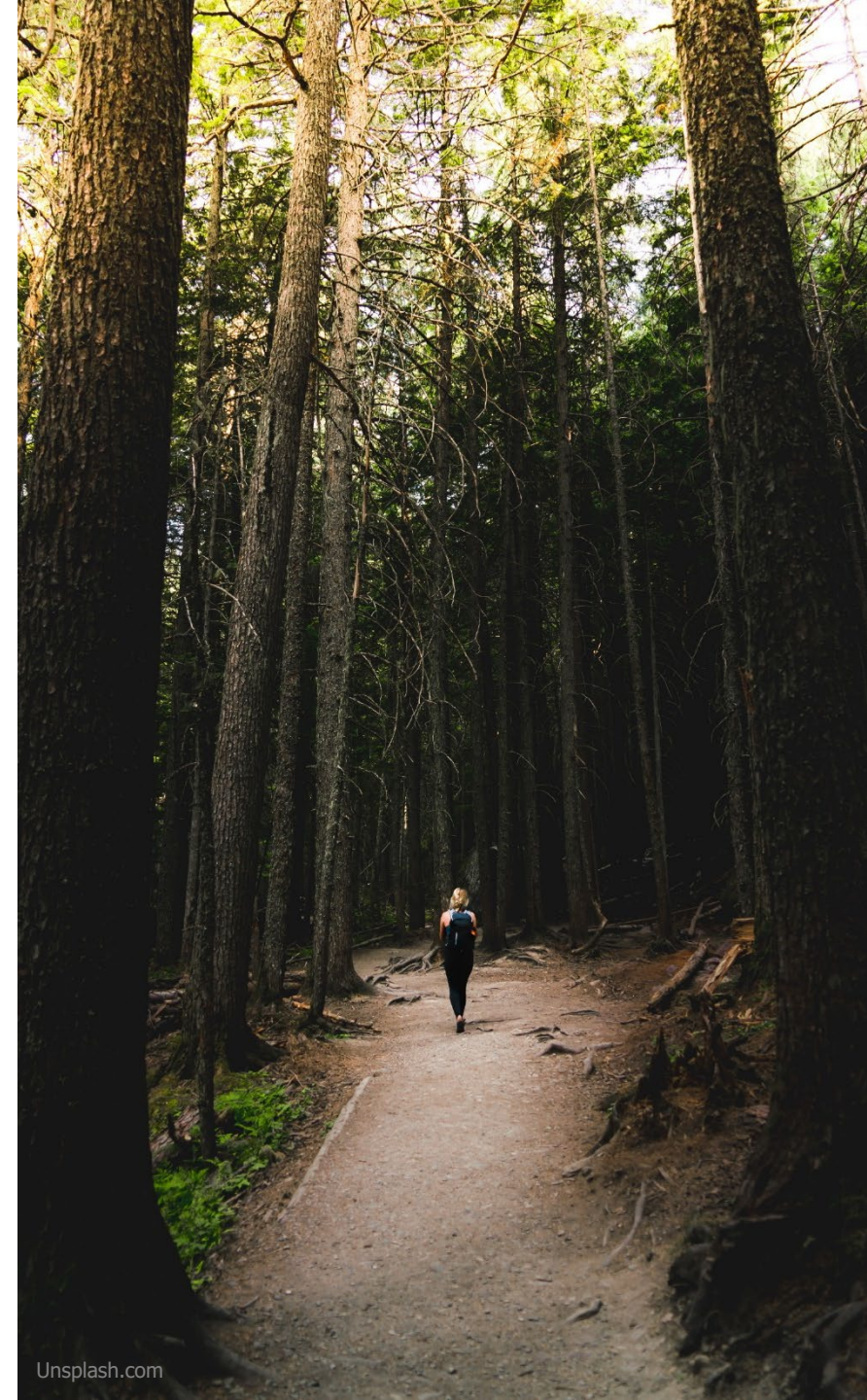
VILKA KONSEKVENSER INNEBÄR FÖRBUDET?

- Mängden kvicksilver minskar samtidigt som energieffektiviteten ökar
- Minst 17 miljoner armaturer i Sverige ska bytas de kommande 5 åren
Normal försäljning: 1 miljon armaturer per år

SYFTE

Tillvarata och sprida de erfarenheter och kunskap Beloks medlemmar har om vilka förberedelser man gjort, inför det omfattande bytet som många fastighetsägare står inför.

GENOMFÖRANDE

- Intervjuer har genomförts med representanter från sex fastighetsägare med olika typer av lokaler

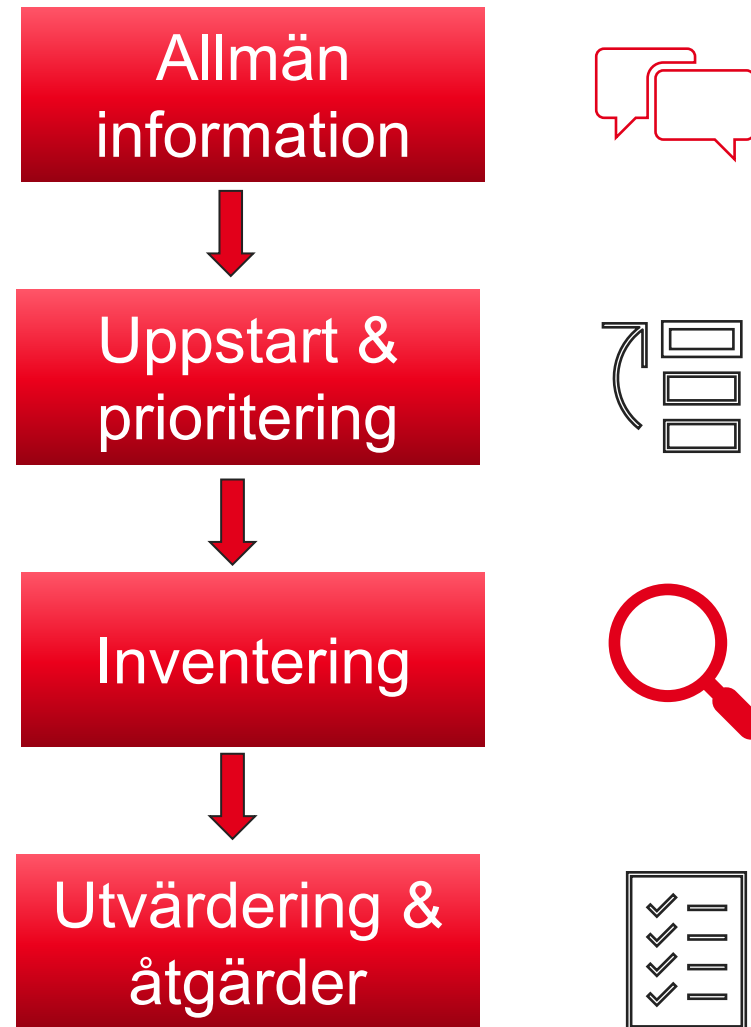
Vasakronan

Skolfastigheter i Stockholm AB

NÅGRA FASTIGHETSÄGARES UTFASNINGSTRATEGIER

UTFASNINGSTRATEGI - STEG 1

Allmän
information

Uppstart &
prioritering

Inventering

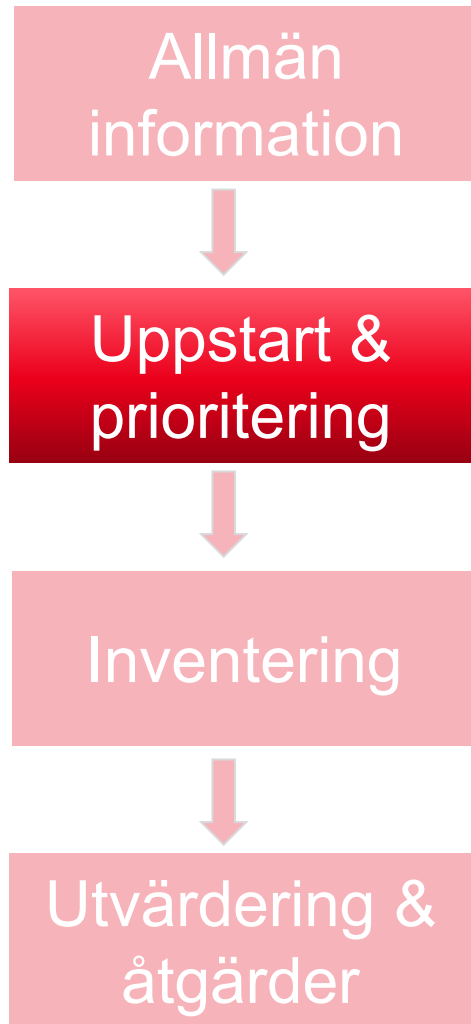

Utvärdering &
åtgärder

- Information internt och externt
- Samarbete med hyresgäster krävs
- Kostnadsfördelning

UTFASNINGSTRATEGI – STEG 2

- Prioriteringsordning vid utfasningen

Hårt belastade/utnyttjade byggnader

Byggnader med högt symbolvärde

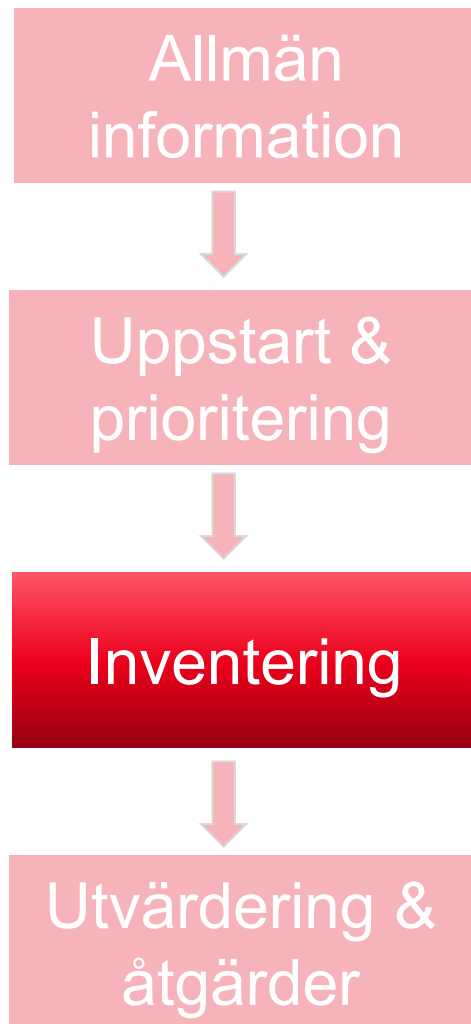
Byggnader med stor andel ålderdomlig belysning och hög besparingspotential

Teknikutrymmen och liknande utrymmen

- Utbyte av belysning vid ombyggnation

UTFASNINGSTRATEGI – STEG 3

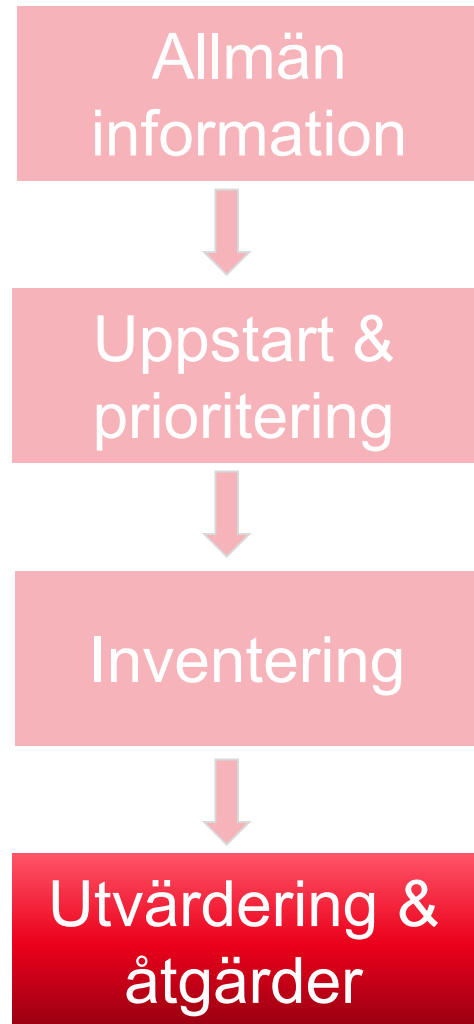
- Inventeringen omfattar:
 - Antal armaturer och ljuskällor
 - Typ av armatur och armaturens skick
 - Armaturens funktion
 - Uppskattad ålder på armaturen
 - Typ av ljuskälla (ex. T5 eller T8)
- Inventeringsstöd i form av checklista

Byggnad	Våning	Rumstyp	Typ av ljuskälla	Antal ljuskällor	Ålder	Prioritet	Kommentar
Exempel 1		Korridor	Lysrör T8		>20 år		
		Kontor	Lysrör T5		10-20 år		
		Mötesrum	Kompaktlysrör		5-10 år		
		Operationsrum	Etc.		< 5 år		
		Handelslokal					
		Etc.					

Prioriteringsordning
1: Bör åtgärdas omedelbart
2: Avvakta åtgärd
3: Ej behov av åtgärd

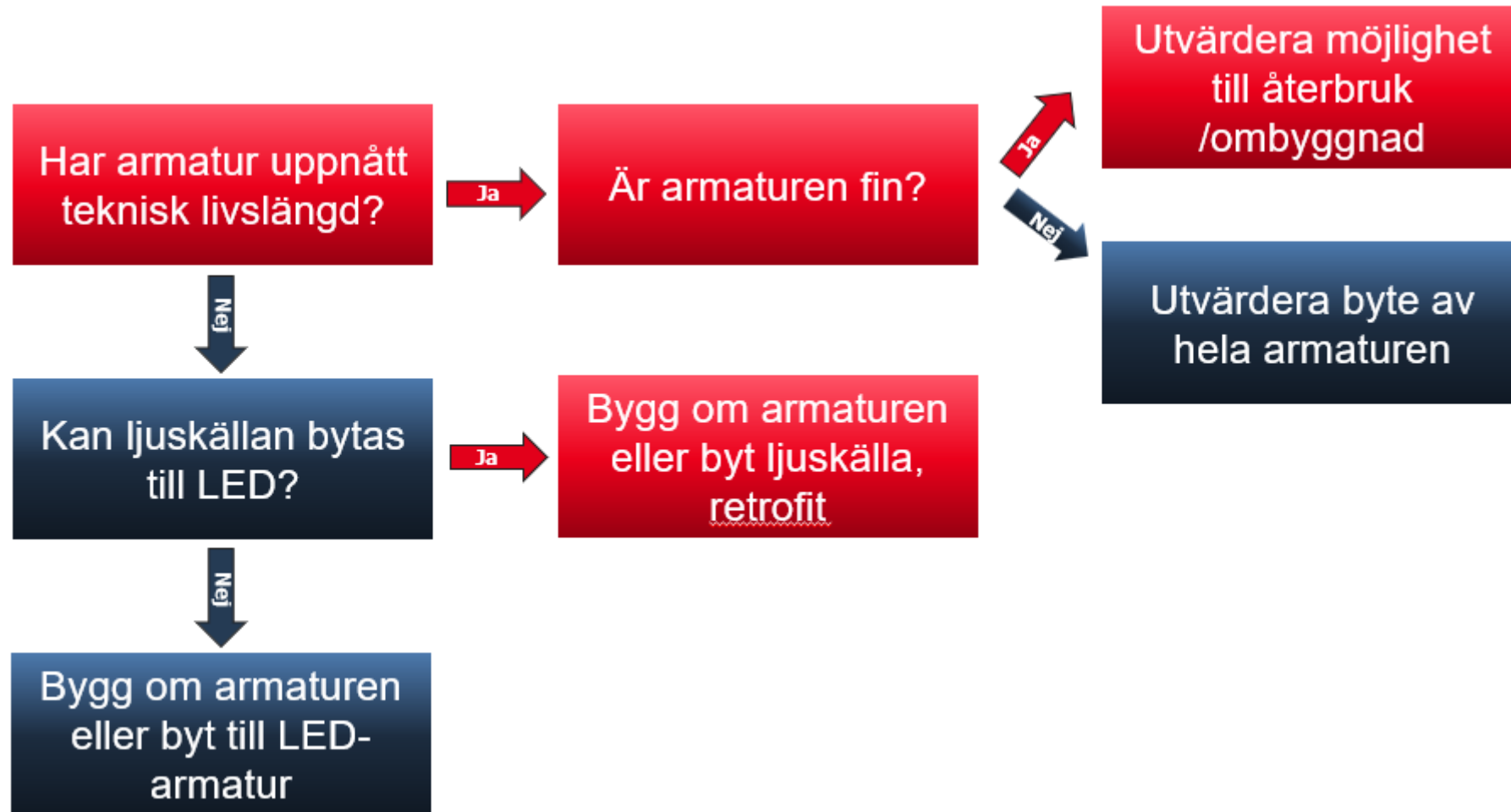

UTFASNINGSTRATEGI – STEG 4

- Utifrån inventeringsunderlaget finns möjlighet att välja lämpliga åtgärder och ta fram tid- och kostnadsbedömning
- Generellt finns följande alternativ då ljuskällan ska bytas till LED:
 - Byt ljuskällan till motsvarande LED, LED retrofit
 - Bygg om den befintliga armaturen. Detta måste genomföras av behörig person
 - Byt till LED-armatur

UTFASNINGSTRATEGI

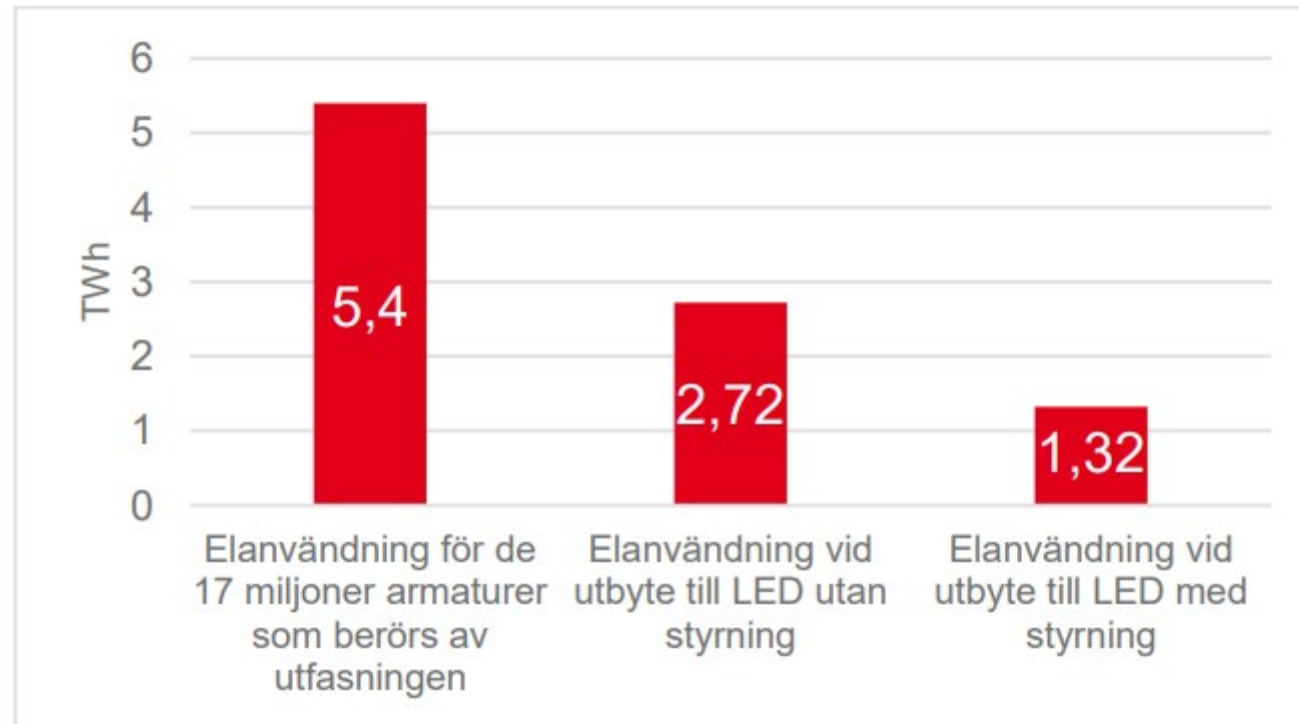

TIPS

- Informera internt och externt
- Belysningsbranschens hemsida
- Dialog med hyresgäster är viktigt
- Se över prioritering vid utfasningen
- Genomför en inventering
- Bestäm åtgärder utifrån förutsättningarna
- Förekommer risker med att bygga om armaturer, se
Elsäkerhetsverket
- Ta fram tid- och kostnadsfördelning
- Ljuskällor som byts ut kan flyttas tillfälligt till andra lokaler
- Maximera besparingspotentialen genom smart styrning

BESPARINGSPOTENTIALER

Källa: belysningsbranschen.se

TACK

